

แผนการพัฒนากษेत्रเชิงพื้นที่
อำเภอลาดหลุมแก้ว ปี ๒๕๖๙

จัดทำโดย
สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว
จังหวัดปทุมธานี

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายให้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรที่ชัดเจน กำหนดกรอบการดำเนินงานในทุกมิติ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดตามกรอบเวลาในทุกระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพื้นที่ ทั้งด้านทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน ห่วงโซ่อุปทาน และศักยภาพของเกษตรกร เพื่อกำหนดทิศทางการผลิตที่เหมาะสม ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการเกษตรอย่างเหมาะสม

การดำเนินงานพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ เป็นการนำเสนอขั้นตอนที่ชัดเจน ตั้งแต่การวางรากฐานข้อมูลสภาพทั่วไปของพื้นที่ การวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทานเกษตรเพื่อค้นหาปัญหาเชิงลึก การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อเลือกประเด็นที่ส่งผลกระทบสูงสุด ไปจนถึงการออกแบบและจัดทำข้อเสนอโครงการที่มีประสิทธิภาพ สามารถนำไปสู่การปฏิบัติและสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนได้จริง

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารฉบับนี้จะเป็นกรอบแนวทางในการขับเคลื่อนการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ที่ทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	(๑)
สารบัญ	(๒)
สารบัญตาราง	(๔)
สารบัญภาพ	(๕)
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๔
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๔
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๔
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๕
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๕
๓.๑ ฤดูกาล	๕
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๖
๔. เส้นทางคมนาคม	๖
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๖
๔.๒ ทางหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ	๖
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๗
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๗
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นสำคัญ (โครงการชลประทาน)	๗
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๙
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๐
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๑
๑.๑ เกษตรกร	๑๑
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๔

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	๒๐
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์	๒๐
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๒๐
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๒๐
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๓
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๔
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๔
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๕
๒. การวิเคราะห์ Supply Chain	๒๗
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาเกษตรเชิงพื้นที่	๒๙
๑. บทสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๒๙
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๓
บรรณานุกรม	๓๕

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ แสดงเขตการปกครอง	๒
๒ สรุปเขตการปกครอง	๓
๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔ แสดงปฏิทินฤดูกาล	๕
๕ แสดงปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๖
๖ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล	๘
๗ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
๘ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๙
๙ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๐
๑๐ แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๐
๑๑ แสดงจำนวนประชากรในอำเภอลาดหลุมแก้ว	๑๑
๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๑
๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร	๑๒
๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๒
๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๒
๑๖ แสดงจำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	๑๔
๑๗ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๔
๑๘ แสดงข้อมูลวิสาหกิจชุมชน	๑๔
๑๙ แสดงกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	๑๖
๒๐ แสดงรายชื่อกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร	๑๖
๒๑ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๑๗
๒๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๗
๒๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรแต่ละสาขา	๑๗
๒๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๑๘
๒๕ แสดงข้อมูลศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๘
๒๖ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่	๑๙
๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๐
๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว	๒๑
๒๙ แสดงปริมาณการผลิตข้าวรายตำบล	๒๒
๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๓
๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าว	๒๔
๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘	๒๔
๓๓ แสดงข้อมูลแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าว	๒๖
๓๔ แสดงข้อมูลเกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๒๖
๓๕ แสดงผลการวิเคราะห์ Supply chain	๒๗
๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๒๙
๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาเกษตรเชิงพื้นที่	๓๓

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงขอบเขตและที่ตั้ง	๒
๒	แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ตำบล	๓
๓	แผนที่แสดงสภาพพื้นที่ป่าไม้	๔
๔	แผนที่แสดงความลาดชัน	๔
๕	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน	๕
๖	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๙
๗	แสดงเขตความเหมาะสม สำหรับปลูกข้าว	๒๐
๘	แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่จริง)	๒๑
๙	แผนภูมิแสดงปริมาณการผลิตข้าว	๒๒
๑๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๓
๑๑	แผนภูมิแสดงวิธีการตลาด	๒๕

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

จังหวัดปทุมธานี แต่เดิมมีเขตปกครอง ๓ อำเภอ คือ อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอสамโคก และอำเภอเชียงราก ที่ตั้งที่ว่าการอำเภอทั้งหมดตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้ ๆ กัน แต่มีเขตท้องที่จากริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาไปทางทิศตะวันตกยาวมาก ประชาชนที่อยู่ทางทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาจะไปติดต่อราชการ ที่อำเภอต้องเสียเวลามาก กระทรวงมหาดไทย จึงได้แบ่งเขตท้องที่การปกครองทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งหมดขึ้นเป็นอำเภอ โดยให้ย้ายอำเภอเชียงรากมาสร้างทางฝั่งตะวันตก ในเขตตำบลลาดหลุมแก้ว แต่ยังมีถนนสร้างเพราะพิจารณาเห็นว่ามีความน้อย จึงไปสร้างที่ใหม่ในเขตตำบลระแหงในปัจจุบันนี้ นายอำเภอขณะนั้น (พ.ศ. ๒๔๕๘) คือ รองอำมาตย์โทขุนวิเศษภักดี ในระยะแรกก็ให้เรียกชื่ออำเภอที่สร้างใหม่ ไปชั่วคราวก่อนว่า “อำเภอระแหง”

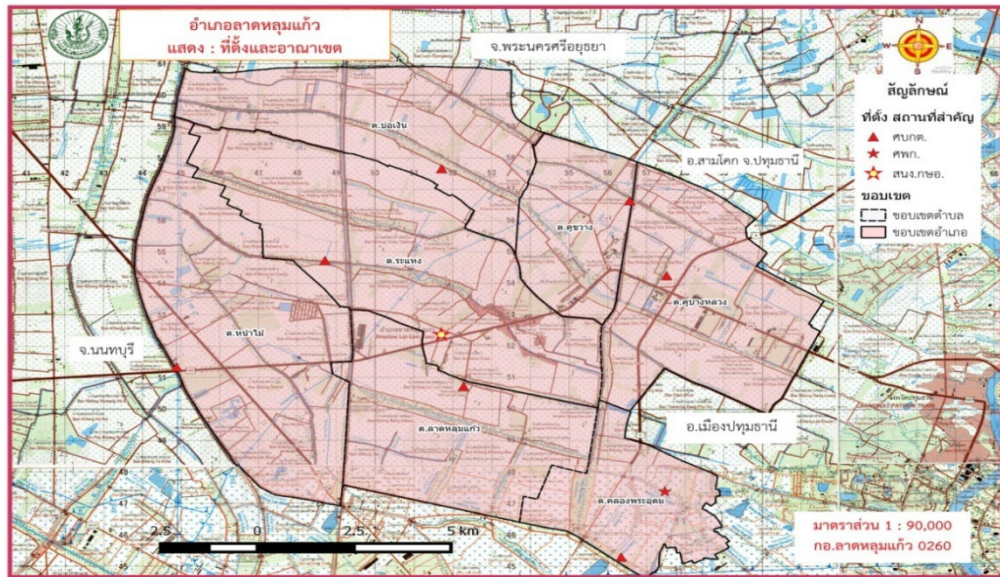
ต่อมาเมื่อได้รับพระบรมราชานุญาตแล้ว จึงเรียกชื่อเป็นทางการต่อไป ครั้งได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๕๙ เรื่องให้แบ่งเขตท้องที่ จังหวัดปทุมธานี ให้เรียกชื่ออำเภอที่สร้างใหม่ว่า “อำเภอลาดหลุมแก้ว” โดยที่ตั้งที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว ตั้งอยู่ริมคลองระแหง หมู่ที่ ๔ ตำบลระแหง ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๑๗ กรมทางหลวงได้ทำการก่อสร้างถนนสายปทุมธานี – บางเลน ปรากฏว่าอาคาร ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว ถูกแนวทางหลวงแผ่นดินสายปทุมธานี – บางเลน จึงได้ทำการรื้อถอนและไปสร้างในที่แห่งใหม่ซึ่งมีผู้อุทิศให้แก่ทางราชการ จำนวน ๒๐ ไร่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอหลังเดิมไปทางทิศตะวันตก ๑.๗ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๑ ตำบลระแหง ต่อมาในปี ๒๕๓๗ ได้ดำเนินการก่อสร้างที่ว่าการอำเภอหลังปัจจุบัน สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว ตั้งอยู่บริเวณที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว ติดกับทางหลวงแผ่นดินสายปทุมธานี – บางเลน (หมายเลข ๓๔๖) หมู่ที่ ๑ ตำบลระแหง ห่างจากจังหวัดปทุมธานีไปทางทิศตะวันตก ๑๕.๗ กิโลเมตร มีพื้นที่ ๑๘๘.๑๒๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๑๗,๕๗๕ ไร่

อำเภอลาดหลุมแก้ว ได้ประกาศตั้งเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๔๕๙ แบ่งเขตการปกครองในขณะนั้นออกเป็น ๖ ตำบล คือ ตำบลระแหง ตำบลหน้าไม้ ตำบลลาดหลุมแก้ว ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง และตำบลคูตัน ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๙ ทางราชการได้โอนตำบลบ้านแหลม อำเภอบางกะดี จังหวัดปทุมธานี (อำเภอเมืองปทุมธานี) มาขึ้นกับอำเภอลาดหลุมแก้ว อีก ๑ ตำบล ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ ทางราชการได้เปลี่ยนชื่อตำบลในท้องที่อำเภอลาดหลุมแก้ว รวม ๒ ตำบล คือ ตำบลบ้านแหลม เป็นตำบลคลองพระอุดม และตำบลคูตัน เป็นตำบลบ่อเงิน

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอลาดบัวหลวง อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอปากเกร็ด อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอเมืองปทุมธานี และอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี และอำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ภาพที่ ๑)

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอลาดหลุมแก้ว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

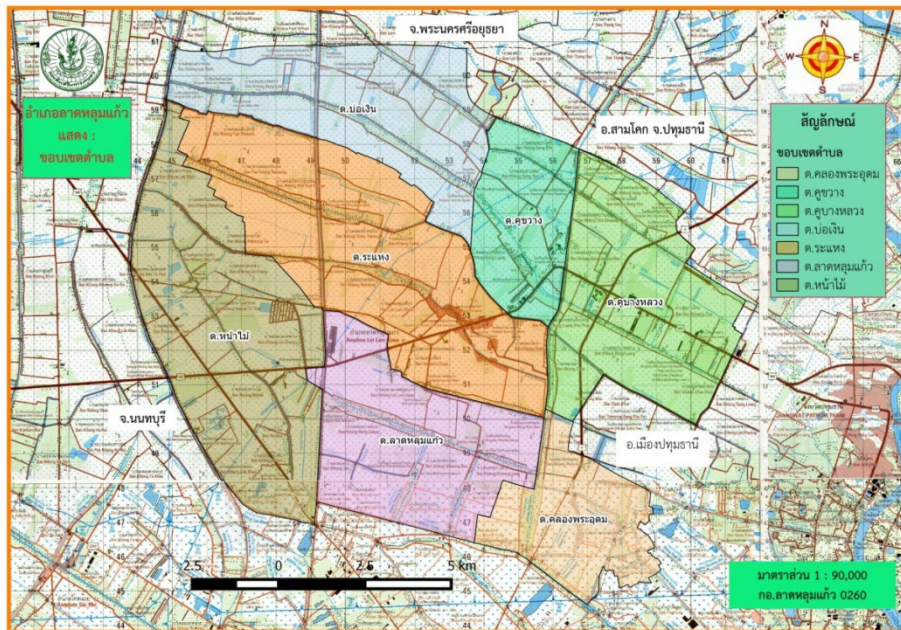
การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็น ตำบลจำนวน ๗ ตำบล รวม ๖๑ หมู่บ้าน (ตารางที่ ๑, ภาพที่ ๒)

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล หมู่ที่	ตำบลหน้าไม้	ตำบลระแหง	ตำบลบ่อเงิน	ตำบลคูขวาง	ตำบล ลาดหลุมแก้ว	ตำบลคลอง พระอุดม	ตำบล คูบางหลวง
๑	/	/	/	/	/	/	/
๒	/	/	/	/	/	/	/
๓	/	/	/	/	/	/	/
๔	/	/	/	/	/	/	/
๕	/	/	/	/	/	/	/
๖	/	/	/	/	/	/	/
๗	/	/	/	/	/	/	/
๘	/	/	/	/	/	/	/
๙	/	/	/	/	/	/	/
๑๐	/	/	/	/	/	/	/
๑๑	/	/	/	/	/	/	/
๑๒	/	/	/	/	/	/	/

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี, ๒๕๖๙.

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ตำบล

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาล จำนวน ๓ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๕ แห่ง (ตารางที่ ๒)

ตารางที่ ๒ สรุปเขตการปกครอง อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวนหมู่บ้าน
หน้าไม้	๒๓,๖๘๘	๑	-	๑๑
ระแหง	๓๕,๘๘๑	๑	๑	๑๒
บ่อเงิน	๑๖,๐๑๖	๑	-	๗
คูขวาง	๑๐,๓๓๗	-	๑	๕
ลาดหลุมแก้ว	๑๗,๖๖๘	๑	-	๗
คลองพระอุดม	๑๔,๐๐๐	-	๑	๗
คูบางหลวง	๑๘,๖๗๓	๑	-	๑๒
รวม	๑๓๖,๒๖๓	๕	๓	๖๑

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

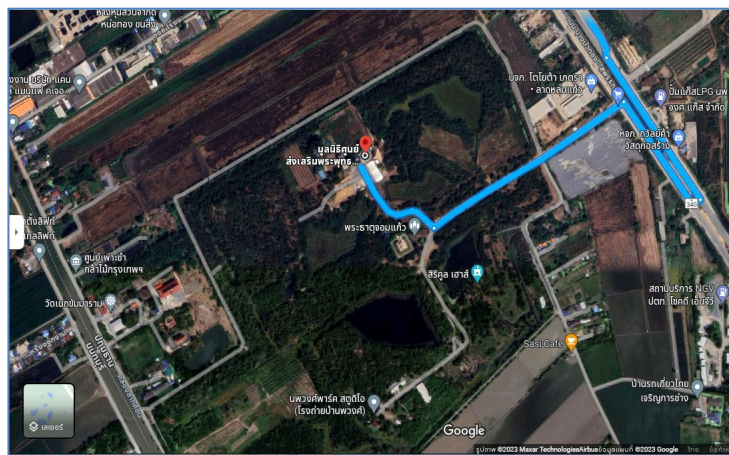
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

สภาพพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้วมีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มภาคกลาง ไม่มีภูเขาสูง และไม่มีที่ราบสูง มีพื้นที่ป่าที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ตั้งอยู่ในพื้นที่ศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี จำนวน ๓ ไร่ (ตารางที่ ๓, ภาพที่ ๓)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
หน้าไม้	๒๓,๖๘๘	๓	๐.๐๑

ที่มา : ข้อมูลสารสนเทศ กรมป่าไม้, ๒๕๖๙.

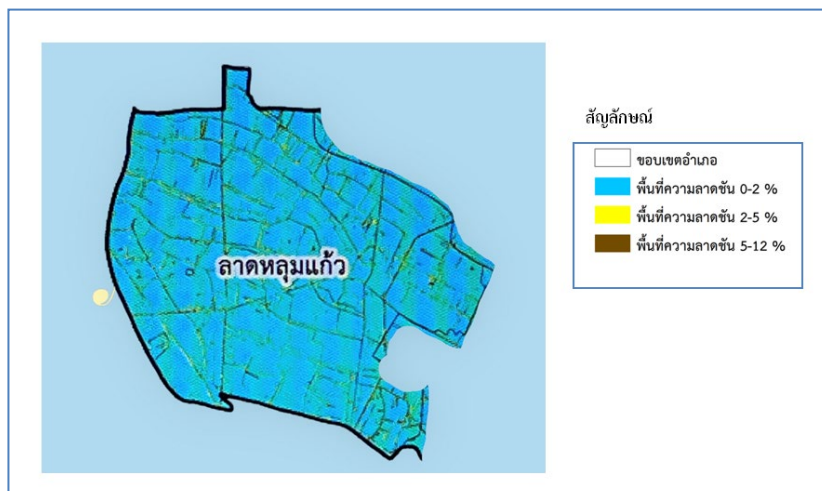

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงสภาพพื้นที่ป่าไม้ของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : <https://www.google.co.th/maps/>, ๒๕๖๙.

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

สภาพพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้ว ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มลาดเอียงเล็กน้อย ไม่เกินร้อยละ ๑ จากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ พื้นที่ราบเหล่านี้อยู่สูงกว่าระดับน้ำทะเลประมาณ ๒-๓ เมตร พื้นที่บางหมู่บ้านของตำบลลาดหลุมแก้ว และตำบลคลองพระอุดม เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำท่วมขังนาน ๒-๓ เดือน ระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม ทุกปี ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนา รองลงมาเป็นพื้นที่ทำสวน (ภาพที่ ๔)

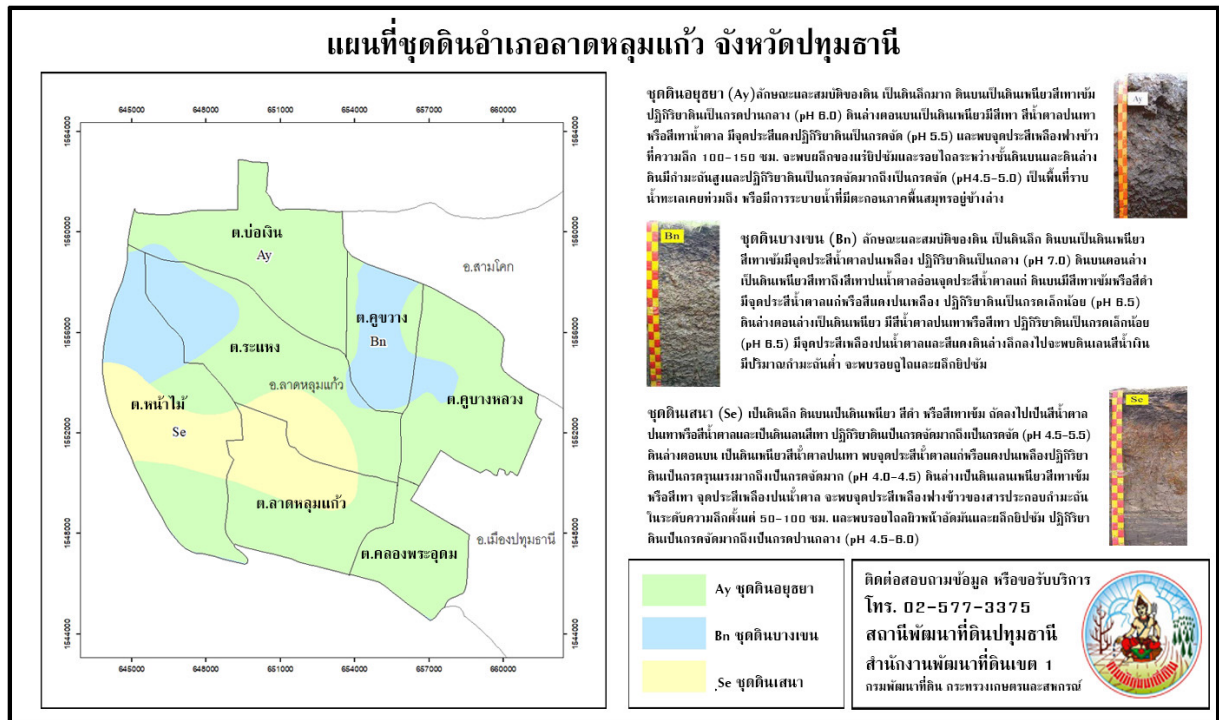

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๙.

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

กลุ่มชุดดิน อำเภอลาดหลุมแก้ว มีกลุ่มชุดดินที่เหมาะสมกับการปลูกพืช จำนวน ๓ ชุดดิน ได้แก่ ชุดดินอยุธยา ชุดดินบางเขน และชุดดินสนา (ภาพที่ ๕)

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินปทุมธานี กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๖๙.

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

อำเภอลาดหลุมแก้ว แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ได้แก่

ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนตุลาคม ถึง กลางเดือนกุมภาพันธ์
ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึง กลางเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่ กลางเดือนพฤษภาคม ถึง กลางเดือนตุลาคม

แสดงดังปฏิทินฤดูกาล (ตารางที่ ๔)

ตารางที่ ๔ ปฏิทินฤดูกาล

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูหนาว	←→									←→		
ฤดูร้อน		←→										
ฤดูฝน					←→							

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ อำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นดังนี้ (ตารางที่ ๕)

ตารางที่ ๕ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ อำเภอลาดหลุมแก้ว

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๑,๗๕๕	๑๔๖.๓	๑๔๘	ตุลาคม	๓๗	๒๐	๒๗.๕
๒๕๖๕	๒,๐๑๔	๑๖๗.๘	๑๖๐	กันยายน	๓๙	๒๐	๒๗.๑
๒๕๖๖	๑,๕๓๑	๑๒๗.๖	๑๓๒	กันยายน	๓๗.๕	๒๑	๒๘.๑
๒๕๖๗	๑,๕๔๕	๑๒๘.๘	๑๓๕	กันยายน	๓๘.๕	๒๑	๒๘.๕
๒๕๖๘	๑,๖๘๕	๑๔๐.๔	๑๔๒	กันยายน	๓๙.๕	๒๐	๒๘.๓

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาปทุมธานี, พ.ศ. ๒๕๖๘

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีการเดินทางระหว่างตำบล โดยใช้เส้นทางคมนาคมทางบกเป็นเส้นทางเชื่อมต่อ มีเส้นทางเชื่อมต่อสำคัญ ดังนี้

๑) ทางหลวงหมายเลข ๓๔๖ เป็นถนนสายหลักที่ผ่านพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้วและเชื่อมตำบลต่างๆ ภายในอำเภอ

๒) เส้นทางตำบลคูขวาง - ระแหง: เชื่อมต่อผ่านทางหลวงหมายเลข ๓๔๖ ซึ่งในปี ๒๕๖๙ มีแผนงานก่อสร้างและปรับปรุงทางหลวงผ่านชุมชนบริเวณต่างระดับลาดหลุมแก้วถึงแยกนพวงศ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจราจร

๓) เส้นทางตำบลคลองพระอุดม - ระแหง: มีโครงข่ายถนนพื้นราบและทางขนานเลียบบคลองพระอุดมต่อเนื่องจนถึงจุดสิ้นสุดโครงการที่ทางแยกต่างระดับระแหง ระยะทางประมาณ ๖.๑๕ กิโลเมตร

๔) เส้นทางตำบลหน้าไม้: เชื่อมต่อกับตำบลระแหงผ่านแนวเขตคลองระแหงและคลองขุดใหม่

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๖ เป็นถนน ๔ ช่องจราจร ชื่อ ถนนปทุมธานี - บางเลน เชื่อมโยงทางทิศตะวันออกของจังหวัดไปทางทิศตะวันตกผ่านไปยังอำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม

๒) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๔๐ เป็นถนน ๔ ช่องจราจร ชื่อ ถนนบางบัวทอง - สุพรรณบุรี เชื่อมโยงไปจังหวัดนนทบุรี และสุพรรณบุรี

๓) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๙ เป็นถนน ๔ ช่องจราจร ชื่อ วงแหวนรอบนอกฝั่งตะวันตก (ถนนกาญจนาภิเษก) จากชุมทางต่างระดับบางปะอิน - บางบัวทอง ไปจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนนทบุรี รายละเอียดของเส้นทางคมนาคม

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

อำเภอลาดหลุมแก้วไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ แต่มีคลองธรรมชาติ จำนวน ๒๕ คลอง ดังนี้

- ๑) คลองเขยด อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อเงิน ตำบลคูขวาง
- ๒) คลองบางเตย อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง
- ๓) คลองบางโพธิ์เหนือ อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อเงิน ตำบลคูขวาง
- ๔) คลองบางหลวง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อเงิน ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง
- ๕) คลองดับผักชี อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อเงิน ตำบลระแหง
- ๖) คลองถ้ำตะบัน อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลระแหง
- ๗) คลองโยธา (คลองบัว) อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าไม้ ตำบลระแหง ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง
- ๘) คลองระแหง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าไม้ ตำบลระแหง
- ๙) คลองหน้าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าไม้ ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๐) คลองลาดช้าง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าไม้
- ๑๑) คลองลาดหลุมแก้ว อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลระแหง ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๒) คลองบางสะแก อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๓) คลองโชนก อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๔) คลองตรง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๕) คลองขวางบน อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๖) คลองขวางล่าง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๑๗) คลองลัดหน้าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าไม้
- ๑๘) คลองลัดยายแดง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลหน้าไม้
- ๑๙) คลองลัดตาเขียน อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลระแหง
- ๒๐) คลองกำนันเยื่อน อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคลองพระอุดม
- ๒๑) คลองผู้ใหญ่อยู่ อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคลองพระอุดม
- ๒๒) คลองเจ้าเมือง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคลองพระอุดม
- ๒๓) คลองปลากราย อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคลองพระอุดม
- ๒๔) คลองสามวา อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลลาดหลุมแก้ว
- ๒๕) คลองลัดระแหง อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลระแหง

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน)

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง มีดังนี้

คลองชลประทาน จำนวน ๓ คลอง ดูแลรับผิดชอบโดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพระยาบรรลือ สำนักชลประทานที่ ๑๑ กรมชลประทาน ได้แก่

- (๑) คลองลากฮ้อน อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อเงิน ตำบลหน้าไม้
- (๒) คลองขุดใหม่ อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อเงิน ตำบลระแหง ตำบลหน้าไม้ ตำบลลาดหลุมแก้ว
- (๓) คลองพระอุดม อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลคูขวาง ตำบลคูบางหลวง ตำบลลาดหลุมแก้ว ตำบลคลองพระอุดม

๒) โครงการชลประทานขนาดเล็ก

- (๑) อาคารบังคับน้ำปากคลองระแหงแยกคลองลากฮ้อน (ฝั้งซ้าย) อยู่ในเขตพื้นที่ ตำบลหน้าไม้
- (๒) ปตร.คลองปลากราย อยู่ในพื้นที่ ตำบลคลองพระอุดม

(๓) ท่อระบายน้ำบางโพธิ์ใต้ อยู่ในพื้นที่ ตำบลคูบางหลวง

(๔) คันคลองขุดใหม่ LB อยู่ในพื้นที่ ตำบลบ่อเงิน

ที่มา : <http://dsit.rid.go.th/index๒.php>

๓) บ่อบาดาล (ตารางที่ ๖)

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลบ่อบาดาล อำเภอลาดหลุมแก้ว

ที่	ตำบล	ด้านการเกษตร (บ่อ)	ด้านอุปโภค - บริโภค (บ่อ)	รวม (บ่อ)
๑	หน้าไม้	-	๖	๖
๒	ระแหง	-	๕	๕
๓	บ่อเงิน	-	๕	๕
๔	คูขวาง	-	๑	๑
๕	ลาดหลุมแก้ว	-	๐	๐
๖	คลองพระอุดม	-	๖	๖
๗	คูบางหลวง	-	๑	๑
	รวม		๒๔	๒๔

ที่มา : <http://app.dgr.go.th/newpasutara/xml/index.php>

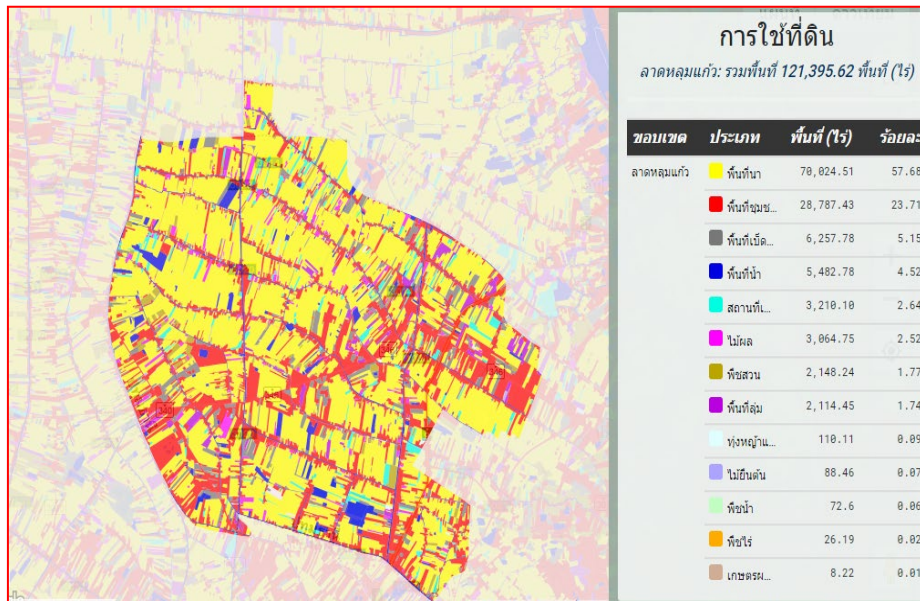
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่นาจำนวน ๗๐,๐๒๔.๕๑ ไร่ ร้อยละ ๕๗.๖๘ รองลงมาคือพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๒๘,๗๘๗.๔๓ ไร่ ร้อยละ ๒๓.๗๑ และพื้นที่เบ็ดเตล็ดจำนวน ๖,๒๕๗.๗๘ ไร่ ร้อยละ ๕.๑๕ (ตารางที่ ๗, ภาพที่ ๖)

ตารางที่ ๗ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่นา	๗๐๐๒๔.๕๑	๕๗.๖๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๘๗๘๗.๔๓	๒๓.๗๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๒๕๗.๗๘	๕.๑๕
พื้นที่น้ำ	๕๔๘๒.๗๘	๔.๕๒
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๓๒๑๐.๑	๒.๖๔
ไม้ผล	๓๐๖๔.๗๕	๒.๕๒
พืชสวน	๒๑๔๘.๒๔	๑.๗๗
พื้นที่ลุ่ม	๒๑๑๔.๔๕	๑.๗๔
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๑๑๐.๑๑	๐.๐๙
ไม้ยืนต้น	๘๘.๔๖	๐.๐๗
พืชน้ำ	๗๒.๖	๐.๐๖
พืชไร่	๒๖.๑๙	๐.๐๒
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๘.๒๒	๐.๐๑

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๙.

ภาพที่ ๖ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, ๒๕๖๙.

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวเจ้า มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๔๘,๒๕๐ ไร่ รองลงมา คือ สมุนไพร (กระท่อม) มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๑๒,๐๐๐ ไร่ ตามลำดับ (ตารางที่ ๘)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)								รวม (ไร่)
		นาข้าว	พืชไร่	พืชผัก	ไม้ดอก	ไม้ประดับ	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	สมุนไพร	
ระแหง	๓๕,๘๘๑.๐๐	๑๒,๐๘๘.๐๐	๒	๕๕.๐๐	๓.๕	๓	๑๙๒	๒๔๖.๕	๔๐๑๘	๑๖,๖๐๘.๐๐
ลาดหลุมแก้ว	๑๗,๖๖๘.๐๐	๖,๑๘๖.๐๐	๑.๗๕	๑๓.๐๐	๑๕	๕	๑๗๗.๗๕	๘๒.๒๕	๑๒๐๐	๗,๖๘๐.๗๕
คูบางหลวง	๑๘,๖๗๓.๐๐	๖,๑๔๒.๐๐	๑๐๔	๓.๐๐	๐	๑	๑๐๒	๓๑	๕๐๐.๕	๖,๘๘๓.๕๐
คูขวาง	๑๐,๓๓๗.๐๐	๓,๔๖๕.๐๐	๒๐.๕	-	๐	๐	๗๔	๗๐	๘๐๐	๔,๔๒๙.๕๐
คลองพระอุดม	๑๔,๐๐๐	๓,๓๐๔.๐๐	๑	๘๑.๒๕	๘	๐	๑๒๑.๒๕	๒๑.๕	๑๒๐๐	๔,๗๓๗.๐๐
บ่อเงิน	๑๖,๐๑๖	๘,๕๗๖.๐๐	๑๓.๕	๙๒.๒๕	๒๔	๒.๕	๑๙๖.๗๕	๑๒๘.๒๕	๑๗๑๒	๑๐,๗๔๕.๒๕
หน้าไม้	๒๓,๖๘๗.๕๐	๘,๔๘๙.๐๐	๑๐	๓๔๙.๗๕	๑๒๕	๒๗	๒๒๕.๒๕	๑๐๔.๗๕	๒๕๗๐	๑๑,๙๐๐.๗๕
รวม	๑๓๖,๒๖๓	๔๘,๒๕๐.๐๐	๑๕๒.๗๕	๕๙๔.๒๕	๑๗๕.๕๐	๓๘.๕๐	๑,๐๘๙.๐๐	๖๘๔.๒๕	๑๒,๐๐๐.๕๐	๖๒,๙๘๔.๗๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยง สัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่เนื้อ (ตัว)	เป็ดเนื้อ (ตัว)	เป็ดไข่ (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ระแหง	๗ ราย	-	-	๑ ตัว ๑ ราย	-	๑๔,๕๐๐ ตัว ๖ ราย	-	๙,๐๐๐ ตัว ๑ ราย	-	-
ลาดหลุมแก้ว	๑๐ ราย	-	-	-	-	๑๗,๐๐๐ ตัว ๘ ราย	๘,๐๐๐ ตัว ๑ ราย	๔,๐๐๐ ตัว ๑ ราย	-	-
คูบางหลวง	๑๑ ราย	๖๕ ตัว ๑๐ ราย	-	-	-	-	-	-	๔๘ ตัว ๑ ราย	-
คูขวาง	๑๕ ราย	๘๕ ตัว ๑๔ ราย	-	-	-	-	-	-	๖ ตัว ๑ ราย	-
คลองพระอุดม	๔ ราย	-	-	-	-	๖,๐๐๐ ตัว ๔ ราย	-	-	-	-
บ่อเงิน	๖ ราย	-	-	๑๒ ตัว ๑ ราย	-	-	-	๒๒,๐๐๐ ตัว ๕ ราย	-	-
หน้าไม้	๒ ราย	๗ ตัว ๒ ราย	-	-	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งหมด	๕๖ ราย	๑๕๗ ตัว ๒๖ ราย	-	๑๓ ตัว ๒ ราย	-	๓๗,๕๐๐ ตัว ๑๘ ราย	๘,๐๐๐ ตัว ๑ ราย	๓๕,๐๐๐ ตัว ๗ ราย	๕๔ ตัว ๒ ราย	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลด้านประมงอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	เกษตรกร รวม (ราย)	กุ้งน้ำจืด	ปลาน้ำจืด	สัตว์สวยงาม	สัตว์อื่นๆ
ระแหง	๕ ราย	๑ ราย	๕ ราย	-	-
ลาดหลุมแก้ว	๓๐ ราย	-	๓๐ ราย	-	-
คูบางหลวง	๓๙ ราย	-	๓๙ ราย	-	-
คูขวาง	๔๓ ราย	-	๔๓ ราย	-	-
คลองพระอุดม	๗ ราย	-	๗ ราย	-	-
บ่อเงิน	๑๒ ราย	-	๑๒ ราย	-	-
หน้าไม้	๑๐ ราย	-	๑๐ ราย	-	-
รวมทั้งหมด	๑๔๖ ราย	๑ ราย	๑๔๖ ราย	-	-

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

กรมทรัพยากรสินทางปัญญา ได้มีประกาศ เรื่องการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ข้าวหอมปทุม ทะเบียนเลขที่ สข ๖๔๑๐๐๑๖๒ ประกาศไว้ ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้าวหอมปทุมธานี เป็นข้าวพันธุ์ปทุมธานี ๑ ที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์และคัดเลือกพันธุ์ ณ ศูนย์วิจัยข้าว ปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี และได้รับการประกาศรับรองพันธุ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยกรมวิชาการเกษตร ภายหลังการรับรองพันธุ์ มีเกษตรกรปลูกกันอย่างแพร่หลายในจังหวัดปทุมธานี จากลักษณะของพื้นที่จังหวัด ปทุมธานี ที่มีระบบชลประทานตลอดทั้งปี ตลอดจนภูมิอากาศและดินที่มีความแตกต่างจากพื้นที่อื่น ประกอบกับ เกษตรกรภายในจังหวัดปทุมธานี ยังมีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เชื่อว่า การให้น้ำแบบเปียกสลับแห้ง ซึ่งทำให้ต้น ข้าวยังมีความแข็งแรง ไม่มีโรคและแมลงรบกวน เมล็ดข้าวแกร่ง คุณภาพการสีที่ดี ได้เปอร์เซ็นต์ข้าวมาก ข้าวสุก จะมีกลิ่นหอม และนุ่มเหนียว นอกจากนี้ เกษตรได้ปฏิบัติตามแนวทางการผลิตทางการเกษตรที่ดี มีเทคนิคการ ลดความชื้น มีการตรวจสอบและรับรองแหล่งผลิต การแปรรูปมีการควบคุมมาตรฐาน มีโรงสีขนาดกลางอย่าง ทั่วถึง ทำให้ “ข้าวหอมปทุมธานี” มีคุณภาพและมีชื่อเสียงแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันอำเภอลาดหลุมแก้วมีพื้นที่ปลูกข้าวหอมปทุม จำนวน ๕๘๖ ไร่ คิดเป็น ๐.๑ % ของจำนวนพื้นที่ปลูกข้าวทั้งหมด มีเกษตรกรปลูกจำนวน ๓๓ ราย ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่ขายเป็นข้าวเปลือกให้แก่โรงสี มีเพียงบางส่วนที่สีไว้ขายและรับประทานเอง

รายชื่อผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ใช้ตราสัญลักษณ์สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ข้าวหอมปทุม ทะเบียนเลขที่ สช ๖๔๑๐๐๑๖๒ ของอำเภอลาดหลุมแก้ว มีจำนวน ๒ ราย

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครีวเรือนและประชากร

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีประชากรทั้งสิ้น ๗๘,๒๔๔ คน จำนวนครัวเรือน ๓๖,๖๗๔ ครัวเรือน แบ่งเป็นชาย ๓๕,๓๒๐ คน หญิง ๔๒,๙๒๔ คน ดังนี้ (ตารางที่ ๑๑)

ตารางที่ ๑๑ ตารางแสดงจำนวนประชากรในอำเภอลาดหลุมแก้ว

ที่	ตำบล	ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	ระแหง	๘,๑๐๔	๗๐๖	๓,๘๒๙	๔,๒๓๑	๘,๐๖๐
๒	ลาดหลุมแก้ว	๒,๕๔๑	๔๒๓	๒,๑๘๙	๒,๒๔๕	๔,๔๓๔
๓	คูบางหลวง	๗,๙๑๐	๓๗๓	๕,๗๑๕	๖,๑๖๘	๑๑,๘๘๓
๔	คูขวาง	๓,๒๔๕	๒๒๗	๑,๘๐๒	๓,๖๗๐	๕,๔๗๒
๕	คลองพระอุดม	๕,๐๒๓	๒๓๒	๑๓,๓๐๗	๑๕,๒๓๐	๒๘,๕๓๗
๖	บ่อเงิน	๑,๓๕๔	๕๓๔	๒,๔๔๔	๓,๕๖๐	๖,๐๐๔
๗	หน้าไม้	๘,๔๙๗	๕๒๓	๖,๐๓๔	๗,๘๒๐	๑๓,๘๕๔
รวม		๓๖,๖๗๔	๒,๙๖๔	๓๕,๓๒๐	๔๒,๙๒๔	๗๘,๒๔๔

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอลาดหลุมแก้ว, พ.ศ. ๒๕๖๘.

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรแยกตามอายุ ของเกษตรกรอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นดังนี้ (ตารางที่ ๑๒)

ตารางที่ ๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑,๐๘๐.๐๐	๒๘.๐๒
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๑๐๗.๐๐	๒๘.๗๒
๔๖ - ๕๕ ปี	๘๕๒.๐๐	๒๒.๑๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๕๗๕.๐๐	๑๔.๙๒
๒๖ - ๓๕ ปี	๒๑๙.๐๐	๕.๖๘
๑๘ - ๒๕ ปี	๒๒.๐๐	๐.๕๗
รวม	๓,๘๕๕.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand, ๒๕๖๘.

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ ของเกษตรกรอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นดังนี้ (ตารางที่ ๑๓)

ตารางที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๓,๔๑๙	๘๘.๖๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๔๓๖	๑๑.๑๓

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand, ๒๕๖๗.

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดิน ของเกษตรกรอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นดังนี้ (ตารางที่ ๑๔)

ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เช่า	๑,๙๙๔	๕๙.๕๐
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๑,๒๘๔	๓๘.๓๒
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๗๓	๒.๑๘

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand, ๒๕๖๘.

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ) ของเกษตรกรอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นดังนี้ (ตารางที่ ๑๕)

ตารางที่ ๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์อื่น ๆ	
๑,๒๘๔	-	-	-	๑,๒๘๔

ที่มา : Farmer Analytic System of Thailand, ๒๕๖๘.

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้เฉลี่ยของครัวเรือน อยู่ประมาณ ๒๘,๑๕๑ บาท/เดือน หรือราว ๓๓๗,๘๐๐ บาท/ปี
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน อยู่ประมาณ ๒๑,๙๘๔ บาท/เดือน

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๖๘.

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

หนี้สินของเกษตรกรในอำเภอลาดหลุมแก้ว ส่วนใหญ่เป็นหนี้จากการลงทุนทางการเกษตรที่สูง ในขณะที่รายได้ไม่เพียงพอ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมุ่งเน้นการปรับโครงสร้างหนี้และส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อลดต้นทุนและการพึ่งพาแหล่งทุนนอกระบบ โดยหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน อยู่ที่ประมาณ ๑๔๔,๘๗๑ บาท/ครัวเรือน/ปี

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๖๘.

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๐ และศาสนาอื่นๆ ร้อยละ ๑๐ % มีศาสนสถาน ประกอบด้วย วัด จำนวน ๑๕ แห่ง (มหานิกาย ๑๓ แห่ง ธรรมยุต ๒ แห่ง) ที่พัทธสงฆ์ จำนวน ๒ แห่ง (ตำบลหน้าไม้ และตำบลบ่อเงิน) วัดร้าง จำนวน ๑ แห่ง (วัดบางโพธิ์เหนือ ตำบลคูขวาง) สำนักเรียนพระปริยัติธรรม จำนวน ๑๓ แห่ง มัสยิดของอิสลาม จำนวน ๖ แห่ง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- เดือนสี่ แรม ๑๔ และ ๑๕ และเดือนห้า ขึ้น ๑ ค่ำ ทำบุญตรุษไทยรามัญ
- วันที่ ๑๓ เมษายน ของทุกปี เป็นวันมหาสงกรานต์ หรือ วันขึ้นปีใหม่ของไทยและไทยรามัญ ประชาชนจะทำข้าวแช่ไปถวายวัด (ทำกันมากที่วัดบ่อทอง, วัดบ่อเงิน, วัดสุวรรณจินดาราม) และสรงน้ำพระตามวันต่าง ๆ ซึ่งทางวัดเป็นผู้กำหนด
- เดือนเจ็ด ประเพณีสลากภัตผลไม้ตามฤดูกาล ประชาชนจะนำผลไม้ที่เริ่มออกผลไปถวายพระตามวัดต่าง ๆ ถือเป็นการเอาฤกษ์เอาชัย
- เดือนสิบ ขึ้น ๑๕ ค่ำ ประเพณีตักบาตรน้ำผึ้ง ประชาชนจะทำข้าวต้มมัดไปทำบุญในวัด แรม ๑๕ ค่ำ วันสารทเดือนมาพระจะออกบิณฑบาตทางเรือ ๓ วัน ปัจจุบันทางเรือไม่สะดวกจึงไปทำบุญที่วัด
- ตักบาตรพระร้อย จะทำในเทศกาลออกพรรษา พระจะออกบิณฑบาตทางเรือไปตามลำคลอง ปัจจุบันการคมนาคมโดยเรือตามลำคลองต่าง ๆ ไม่สะดวกและไม่นิยมปฏิบัติกัน วัดจึงจัดตักบาตรในบริเวณวัด เช่น หน้าอุโบสถ ศาสนา ลานวัด วัดที่จัดได้แก่ วัดบัวแก้วเกษร วัดสุวรรณจินดาราม วัดบ่อเงิน วัดบ่อทองและวัดลำหาเมฆ

นอกจากนี้ ยังมีโบราณสถาน โบราณวัตถุและสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ ได้แก่

- รูปปั้นหลวงพ่อดำ ที่วัดบัวแก้วเกษร ตำบลระแหง ประดิษฐานที่มณฑป เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนอำเภอลาดหลุมแก้ว
- รูปหล่อพระพอม ที่วัดบัวขวัญ ตำบลลาดหลุมแก้ว เป็นพระพุทธรูปปางบำเพ็ญทุกกรกิริยา สันนิษฐานว่าคงหล่อจำลองขึ้นเดียวกับพระระเบียงวัดเบญจมบพิตร
- ศาลาแดง ที่วัดบัวขวัญ ตำบลลาดหลุมแก้ว เป็นพลับพลาแรกนาขวัญในสมัยรัชกาลที่ ๖ เดิมตั้งอยู่ที่ทุ่งพญาไท กรุงเทพฯ เป็นพลับพลาไม้สักทั้งหลัง แม้แต่หลังคา นับเป็นพลับพลาที่สวยงามและทรงคุณค่าทางสถาปัตยกรรมชิ้นหนึ่งของไทย
- วัดเจติยหอย ตำบลบ่อเงิน มีสิ่งที่น่าสนใจหลายอย่าง คือ เจติยหอย เป็นเจดีย์ที่สร้างจากซากเปลือกหอยนางรมขนาดใหญ่ นำมากองรวมกันก่อเป็นรูปเจดีย์ ซากเปลือกหอยนางรมเหล่านี้ขุดพบในบริเวณวัด มีจำนวนมากมายมหาศาล สภาพของเปลือกหอยยังอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์จมอยู่ใต้ดินเป็นเวลานับล้านปี คาดว่ายังมีอยู่ในดินอีกจำนวนมาก มีประชาชน นักธรณีวิทยา นักประวัติศาสตร์และชาวต่างประเทศมาศึกษาหาความรู้เป็นประจำทุกวัน พิพิธภัณฑสถานของโบราณเก่าแก่ อาทิ เช่น ถ้วยขาม โอ่ง ไห โบราณ เกรียน เครื่องไม้โบราณ เป็นต้น สวนสมุนไพรมะพร้าว ซึ่งพระครูสุนทรคุณธาดา ท่านมีความรู้และสนใจศึกษาเรื่องการไยยาสมุนไพรรักษาโรคต่าง ๆ นวดแผนโบราณและแผนไทย มีบริการนวดทุกวันโดยผู้เชี่ยวชาญที่ผ่านการฝึกอบรมและจากภูมิปัญญาชาวบ้าน เช่น นวดอบสมุนไพรมะพร้าว โดยบริการอบสมุนไพรมะพร้าวทุกวัน

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนและสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
หน้าไม้	๑	๒๐	๑	๒๕	๑	๓๐	๑๖	๑๘๑	๐	๐	๐	๐
ระแหง	๒	๔๔	๑	๑๖	๑	๑๕	๔	๖๘	๑	๕๑๕	๐	๐
บ่อเงิน	๑	๑๓	๑	๑๐	๑	๑๕	๑	๑๖	๐	๐	๐	๐
คูขวาง	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๕	๘๑	๐	๐	๐	๐
ลาดหลุมแก้ว	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐	๗	๖๑	๐	๐	๐	๐
คลองพระอุดม	๑	๑๕	๐	๐	๑	๑๕	๒	๒๙	๐	๐	๐	๐
คูบางหลวง	๑	๒๒	๑	๑๐	๑	๑๕	๔	๔๘	๐	๐	๐	๐
รวม	๕	๑๑๔	๕	๗๑	๕	๙๐	๓๙	๔๘๔	๑	๕๑๕	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

(๑) จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์ มีดังนี้

ตารางที่ ๑๗ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๘๑
เครื่องดื่ม	๕
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๒
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๕๐
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๕๗
รวม	๒๐๕

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

(๒) ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน อำเภอลาดหลุมแก้ว มีทั้งหมด ๓๙ แห่ง ดังนี้

ตารางที่ ๑๘ ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน อำเภอลาดหลุมแก้ว

ลำดับที่	รหัสทะเบียน	ชื่อ	ที่ตั้ง
๑	๑-๑๓-๐๕-๐๑/๑-๐๐๐๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดับผักชี	ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒	๑-๑๓-๐๕-๐๑/๑-๐๐๒๒	วิสาหกิจชุมชนฮัทยา ฟาร์มจิ้งหรีดและแปรรูป อ.ลาดหลุมแก้ว	ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓	๑-๑๓-๐๕-๐๑/๑-๐๐๑๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มไก่พื้นเมืองอำเภอลาดหลุมแก้ว	ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๔	๑-๑๓-๐๕-๐๑/๑-๐๐๐๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวปลอดภัยจากสารพิษดับผักชี	ตำบลระแหง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๕	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๐๒	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบล ลาดหลุมแก้ว	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๖	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๑๘	วิสาหกิจชุมชนปทุมทอง	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี

	รหัสทะเบียน	ชื่อ	ที่ตั้ง
๗	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๒๐	วิสาหกิจชุมชนฟาร์มบ้านเราชุมชนคนทำเกษตรผสมผสาน	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๘	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๐๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตภัณฑ์ไอ้จ๊วใหม่ประดิษฐ์	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๙	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๑๖	วิสาหกิจชุมชนคนทำดิน กินเห็ด	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๐	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๑๗	วิสาหกิจชุมชนผักอินทรีย์ของดีลาดหลุมแก้ว	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๑	๑-๑๓-๐๕-๐๒/๑-๐๐๑๙	วิสาหกิจชุมชนไข่เค็มพารวย ชุมชนบ้านคลองบางสะแก	ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๒	๑-๑๓-๐๕-๐๓/๑-๐๐๑๓	วิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย เพื่อสุขภาพ	ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๓	๑-๑๓-๐๕-๐๓/๑-๐๐๑๗	วิสาหกิจชุมชนบัวแก้ว	ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๔	๑-๑๓-๐๕-๐๓/๑-๐๐๐๑	วิสาหกิจชุมชนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนตำบล	ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๕	๑-๑๓-๐๕-๐๓/๑-๐๐๑๖	วิสาหกิจชุมชนรวงข้าว	ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๖	๑-๑๓-๐๕-๐๔/๑-๐๐๑๔	วิสาหกิจชุมชนนมไทยมุสลิมคูขวาง	ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๗	๑-๑๓-๐๕-๐๔/๑-๐๐๐๑	วิสาหกิจชุมชนงามศิลป์หัตถกรรมกลุ่มสตรีบ้านบ่อทอง	ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๘	๑-๑๓-๐๕-๐๔/๑-๐๐๑๓	วิสาหกิจชุมชนตลาดชุมชนปิ่นฟ้าฟาร์ม	ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๑๙	๑-๑๓-๐๕-๐๔/๑-๐๐๑๒	วิสาหกิจชุมชนผู้เลี้ยงปลาตกคลองบางโพธิ์ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี	ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๐	๑-๑๓-๐๕-๐๔/๑-๐๐๑๕	วิสาหกิจชุมชนน้ำพริกแกงพอก้านัน	ตำบลคูขวาง อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๑	๑-๑๓-๐๕-๐๕/๑-๐๐๑๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ต.คลองพระอุดม	ตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๒	๑-๑๓-๐๕-๐๕/๑-๐๐๒๑	วิสาหกิจชุมชนวัยเก๋าคลองพระอุดม	ตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๓	๑-๑๓-๐๕-๐๖/๑-๐๐๐๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรตำบลบ่อเงิน	ตำบลบ่อเงิน อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๔	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๗	วิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ หมู่๑๑ ตำบลหน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๕	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๒	วิสาหกิจชุมชนฟาร์มเพลินสุข	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๖	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๓	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรระแหงใต้ ม.๙ ต.หน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๗	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๕	วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านอิสลามตำบลหน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๘	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๓๐	วิสาหกิจชุมชนป.ปลาแปรรูป ม.๙ คลองระแหงใต้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๒๙	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๙	วิสาหกิจชุมชนบ้านมานะ	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๐	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๐๒	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสตรี หมู่ที่ ๒ ตำบลหน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๑	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๓๑	วิสาหกิจชุมชนไข่เค็มและอาหารแปรรูป หมู่บ้านฉัตรไพลิน	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๒	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๔	วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สินค้าเกษตร (ศพก.เครือข่าย) และแปลงใหญ่ ตำบลหน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๓	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๐๓	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัยจาก สารพิษตำบลหน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๔	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๘	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตร เกษตรกร หมู่ ๗ หน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๕	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๐๙	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพสตรีหน้าไม้ หมู่ที่ ๑๑	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๖	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๐๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรลากค้อน	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๗	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๐๖	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มส่งเสริมตัดเย็บเสื้อผ้าเย็น	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๘	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๐๔	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรี หมู่ที่๓ ตำบลหน้าไม้	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี
๓๙	๑-๑๓-๐๕-๐๗/๑-๐๐๒๑	วิสาหกิจชุมชนเกษตรทฤษฎีใหม่และการแปรรูปผลผลิต	ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปทุมธานี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

(๓) ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ มีดังนี้

ตารางที่ ๑๙ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
หน้าไม้	๑	๒๐	๑	๒๕	๑	๓๐
ระแหง	๒	๔๔	๑	๑๖	๑	๑๕
บ่อเงิน	๑	๑๓	๑	๑๐	๑	๑๕
คูขวาง	๐	๐	๐	๐	๐	๐
ลาดหลุมแก้ว	๐	๐	๑	๑๐	๐	๐
คลองพระอุดม	๑	๑๕	๐	๐	๑	๑๕
คูบางหลวง	๑	๒๒	๑	๑๐	๑	๑๕
รวม	๕	๑๑๔	๕	๗๑	๕	๙๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

ตารางที่ ๒๐ แสดงรายชื่อกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ที่	ชื่อ	ตำบล	จำนวนสมาชิก
๑	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลผักชี หมู่ ๑๒	ระแหง	๑๖
๒	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรกล้วยฉาบหมู่ ๙ ตำบลคูบางหลวง	คูบางหลวง	๑๐
๓	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรน้ำพริกแกงเผ็ดสูตรโบราณตำบลบ่อเงิน	บ่อเงิน	๑๐
๔	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระแหงใต้ หมู่ ๙ ตำบลหน้าไม้	หน้าไม้	๒๕
๕	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรคลองบางสะแก	ลาดหลุมแก้ว	๑๐
๖	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนสุนทรโธมิตตาประชาสรรค์	บ่อเงิน	๓๕
๗	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนชุมชนวัดหน้าไม้	หน้าไม้	๓๐
๘	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดบัวสุวรรณประดิษฐ์	ระแหง	๒๖
๙	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนคลองบางโพธิ์	คูบางหลวง	๒๐
๑๐	กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านคลองเจ้าเมือง	คลองพระอุดม	๒๑
๑๑	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ ๙ ตำบลคูบางหลวง	คูบางหลวง	๒๐
๑๒	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรขมไทยตำบลบ่อเงิน	บ่อเงิน	๑๓
๑๓	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรหมู่ ๗ หน้าไม้	หน้าไม้	๑๕
๑๔	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรแปลงใหญ่ข้าวตำบลคลองพระอุดม	คลองพระอุดม	๑๕
๑๕	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรศูนย์ข้าวชุมชนหมู่ที่ ๙ ตำบลระแหง	ระแหง	๓๓
๑๖	กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรวัยเก๋บ้านตำบลผักชี	ระแหง	๑๙

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

(๔) ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ มีดังนี้

ตารางที่ ๒๑ ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่	ชื่อ	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
		หมู่ที่	ตำบล	
๑	สหกรณ์การเกษตรลาดหลุมแก้วพัฒนา	๑	ระแหง	๕๑๕
๒	สหกรณ์ออมทรัพย์เอไอกรุ๊ป	๙	คูบางหลวง	๒๓๔
๓	สหกรณ์ออมทรัพย์จอมธนา	๗	คูบางหลวง	๖๘
๔	สหกรณ์เครดิตยูเนียนทอผ้ากรุงเทพ	๘	คูบางหลวง	๑๒๖
๕	กลุ่มเกษตรกรทำนาคลองพระอุดม	๑	คลองพระอุดม	๗๙

ที่มา : สารสนเทศกรมส่งเสริมสหกรณ์, ๒๕๖๙.

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย อำเภอลาดหลุมแก้ว มีดังนี้

ตารางที่ ๒๒ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ประมง	
หน้าไม้	๑	๓	๑	๑	๑	-	-	๑	-
ระแหง	-	๓	-	-	๑	-	-	๑	-
บ่อเงิน	-	๑	-	-	๑	๑	-	-	-
คูขวาง	-	๖	-	-	๑	๑	๑	๑	๑
ลาดหลุมแก้ว	-	๓	-	-	๑	๑	-	-	-
คลองพระอุดม	-	๔	๑	๑	๑	-	-	๑	-
คูบางหลวง	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๒๒	๒	๑	๗	๓	๑	๔	๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรแต่ละสาขา อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
หน้าไม้	๖	๐	๒	๑	๑	๑๑	๐	๐	๐
ระแหง	๐	๐	๒	๑	๑	๑๒	๐	๐	๐
บ่อเงิน	๓	๒	๒	๑	๑	๗	๐	๐	๐
คูขวาง	๑	๐	๒	๑	๑	๕	๐	๐	๐
ลาดหลุมแก้ว	๑	๐	๒	๒	๑	๗	๐	๑	๐
คลองพระอุดม	๒	๑	๒	๑	๑	๗	๐	๐	๐
คูบางหลวง	๐	๐	๒	๑	๑	๑๒	๐	๐	๐
รวม	๑๓	๓	๑๔	๘	๗	๖๑	๐	๑	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

ตารางที่ ๒๔ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	จำนวน (ราย)	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
หน้าไม้	๒	ม.๕ ต.หน้าไม้ อ.ลาดหลุมแก้ว	เศรษฐกิจพอเพียง,เกษตรผสมผสาน,การประมง
คูขวาง	๑	ม.๕ ต.คูขวาง อ.ลาดหลุมแก้ว	การเลี้ยงแพะ
ลาดหลุมแก้ว	๑	ม.๖ ต.ลาดหลุมแก้ว อ.ลาดหลุมแก้ว	การเพาะเห็ด
คลองพระอุดม	๓	ม.๖ ต.คลองพระอุดม อ.ลาดหลุมแก้ว	การผลิตขยายสารชีวภัณฑ์
		ม.๖ ต.คลองพระอุดม อ.ลาดหลุมแก้ว	การจัดการแมลงศัตรูพืช,การแปรรูปข้าว
		ม.๗ ต.คลองพระอุดม อ.ลาดหลุมแก้ว	การจัดการแมลงศัตรูพืช
คูบางหลวง	๑	ม.๙ ต.คูบางหลวง อ.ลาดหลุมแก้ว	การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว,ข้าวล้มต่อซัง
ระแหง	๑	ม.๙ ต.ระแหง อ.ลาดหลุมแก้ว	การเพิ่มผลผลิตโดยข้าวล้มต่อซัง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
	ศพก.อำเภอลาดหลุมแก้ว (ศพก.หลัก)	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๕	หน้าไม้
๑	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๖ ตำบลคลองพระอุดม	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	คูบางหลวง
๒	ศูนย์ข้าวชุมชน หมู่ ๙ ตำบลคูบางหลวง	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๙	คูบางหลวง
๓	ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปข้าว	ศูนย์เรียนรู้ด้านข้าว / ศูนย์ข้าวชุมชน	๖	หน้าไม้
๔	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หมู่ ๖ ตำบลคลองพระอุดม	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๖	คลองพระอุดม
๕	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน หมู่ ๕ ตำบลหน้าไม้	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๕	หน้าไม้
๖	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน หมู่ ๖ ตำบลคลองพระอุดม	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๖	คลองพระอุดม
๗	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๕	คูขวาง
๘	ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๕	ลาดหลุมแก้ว
๙	ศูนย์เรียนรู้ด้านเกษตรเขตเมืองฟาร์มบ้านเรา	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๗	ลาดหลุมแก้ว
๑๐	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/ เกษตรผสมผสาน	๒	คูขวาง
๑๑	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	คูขวาง
๑๒	กลุ่มผู้เลี้ยงปลาในบ่อดิน ตำบลคลองพระอุดม	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๖	คลองพระอุดม
๑๓	กลุ่มผู้เลี้ยงปลาในบ่อดิน ตำบลหน้าไม้	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	หน้าไม้
๑๔	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	คูบางหลวง
๑๕	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมงและเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง/เศรษฐกิจพอเพียง	๓	ระแหง
๑๖	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง (การเลี้ยง หอยขม)	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง	๕	ระแหง

๑๗	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมงและเศรษฐกิจพอเพียง	ศูนย์เรียนรู้ด้านประมง/เศรษฐกิจพอเพียง	๖	ลาดหลุมแก้ว
๑๘	ศูนย์เรียนรู้ด้านการเลี้ยงแพะ	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๓	คูขวาง
๑๙	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๖	บ่อเงิน
๒๐	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	ศูนย์เรียนรู้ด้านการจัดการดิน	๔	คูขวาง
๒๑	ศูนย์เรียนรู้ท่องเที่ยวเชิงเกษตรปิ่นฟ้าฟาร์ม	ศูนย์ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	๓	คูขวาง
๒๒	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรระดับผักชี	ศูนย์เรียนรู้ด้านการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร	๑๒	ระแหง

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ข้าว ตำบลคลองพระอุดม กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ข้าว ตำบลหน้าไม้ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ปลาดุก ตำบลคูขวาง และ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ผัก ตำบลหน้าไม้

ตารางที่ ๒๖ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	คลองพระอุดม	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลคลองพระอุดม	ข้าว	๓๘	๖๔๘
๒	หน้าไม้	แปลงใหญ่ข้าว ตำบลหน้าไม้	ข้าว	๓๗	๗๙๕
๓	คูขวาง	แปลงใหญ่ปลาดุก ตำบลคูขวาง	ปลาดุก	๕๒	๕๒
๔	หน้าไม้	แปลงใหญ่ผัก ตำบลหน้าไม้	ผัก	๓๑	๒๒๐.๒๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

ชนิดสินค้าเกษตร ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

[] น้ำฝน [✓]ชลประทาน [] บ่อน้ำบาดาล [] แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

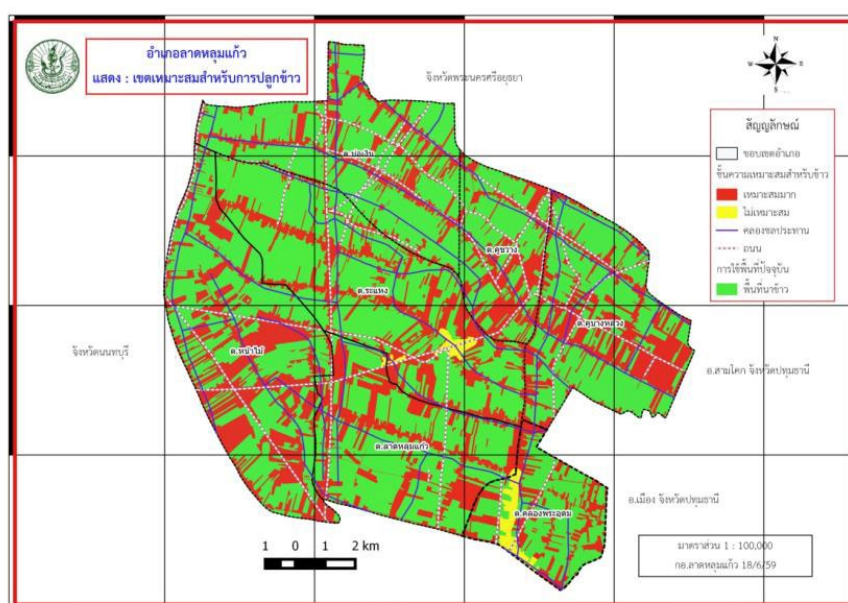
๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีพื้นที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวทั้งหมด ๗๔,๘๔๒ ไร่ (ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๕๗) ดังนี้ (ตารางที่ ๒๗, ภาพที่ ๗)

ตารางที่ ๒๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ระแหง	๑๖,๑๘๕	๐	๐	๐	๑๖,๑๘๕
คูขวาง	๕,๓๒๖	๐	๐	๐	๕,๓๒๖
ลาดหลุมแก้ว	๑๐,๘๑๐	๐	๐	๐	๑๐,๘๑๐
บ่อเงิน	๑๓,๘๘๔	๐	๐	๐	๑๓,๘๘๔
คลองพระอุดม	๕,๑๑๑	๐	๐	๐	๕,๑๑๑
หน้าไม้	๑๒,๙๕๙	๐	๐	๖๒	๑๓,๐๒๑
คูบางหลวง	๑๐,๕๗๖	๐	๐	๐	๑๐,๕๗๖
รวม	๗๔,๘๔๒	๐	๐	๖๒	๗๔,๙๐๔

ที่มา : ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ๒๕๕๗.

ภาพที่ ๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : Agri Map, ๒๕๖๘.

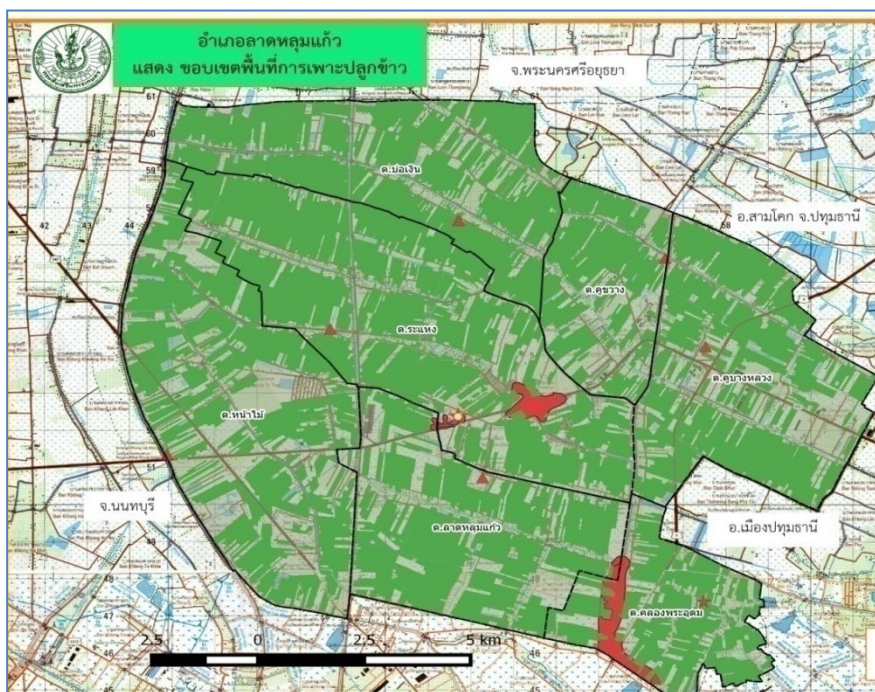
๒) พื้นที่ปลูกข้าว

- อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี มีพื้นที่การปลูกข้าวรวม ๔๘,๒๕๐ ไร่ ดังนี้ (ตารางที่ ๒๘, ภาพที่ ๘)

ตารางที่ ๒๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่	ตำบล	พื้นที่ปลูก (ไร่)
๑	ระแหง	๑๒,๐๘๘.๐๐
๒	คูขวาง	๖,๑๘๖.๐๐
๓	ลาดหลุมแก้ว	๖,๑๔๒.๐๐
๔	บ่อเงิน	๓,๔๖๕.๐๐
๕	คลองพระอุดม	๓,๓๐๔.๐๐
๖	หน้าไม้	๘,๕๗๖.๐๐
๗	คูบางหลวง	๘,๔๘๙.๐๐
	รวม	๔๘,๒๕๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

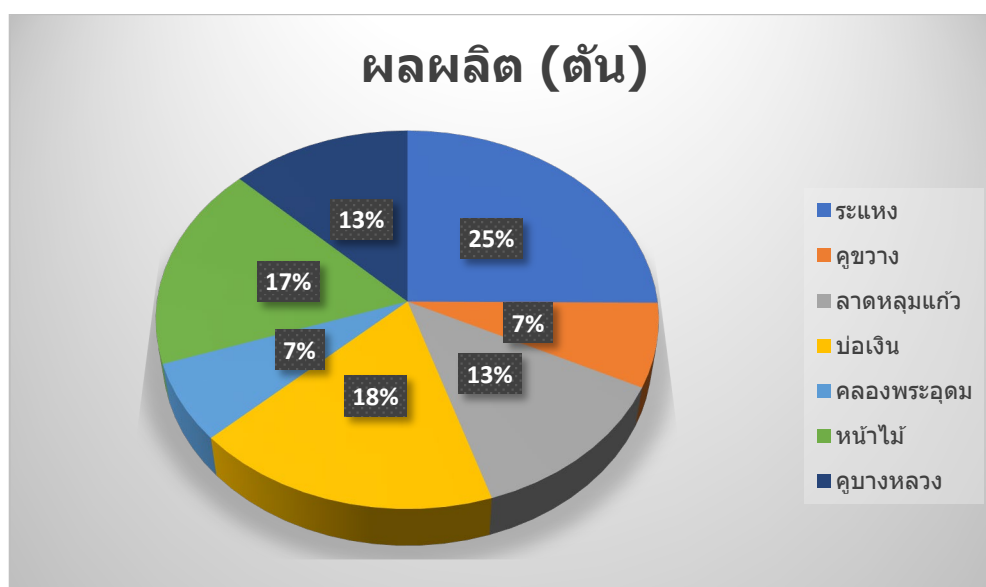
ที่มา : Agri Map, ๒๕๖๘.

- ปริมาณการผลิตข้าว ของอำเภอลาดหลุมแก้ว เป็นดังนี้ (ตารางที่ ๒๙, ภาพที่ ๙)

ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการผลิตข้าวรายตำบล อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
ระแหง	๖๓๘	๑๒,๐๘๘.๐๐	๑๒,๐๘๘.๐๐	๙,๖๗๐.๔๐	๐.๘
คูขวาง	๓๘๐	๖,๑๘๖.๐๐	๖,๑๘๖.๐๐	๔,๙๔๘.๘๐	๐.๘
ลาดหลุมแก้ว	๓๒๖	๖,๑๔๒.๐๐	๖,๑๔๒.๐๐	๔,๙๓๓.๖๐	๐.๘
บ่อเงิน	๒๐๔	๓,๔๖๕.๐๐	๓,๔๖๕.๐๐	๒,๗๗๒.๐๐	๐.๘
คลองพระอุดม	๒๑๔	๓,๓๐๔.๐๐	๓,๓๐๔.๐๐	๒,๖๔๓.๒๐	๐.๘
หน้าไม้	๔๗๘	๘,๕๗๖.๐๐	๘,๕๗๖.๐๐	๖,๘๖๐.๘๐	๐.๘
คูบางหลวง	๔๖๔	๘,๔๘๙.๐๐	๘,๔๘๙.๐๐	๖,๗๙๑.๒๐	๐.๘
รวม	๒๗๐๔	๔๘,๒๕๐.๐๐	๔๘,๒๕๐.๐๐	๓๘,๖๐๐.๐๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

ภาพที่ ๙ แผนภูมิแสดงปริมาณการผลิตข้าว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

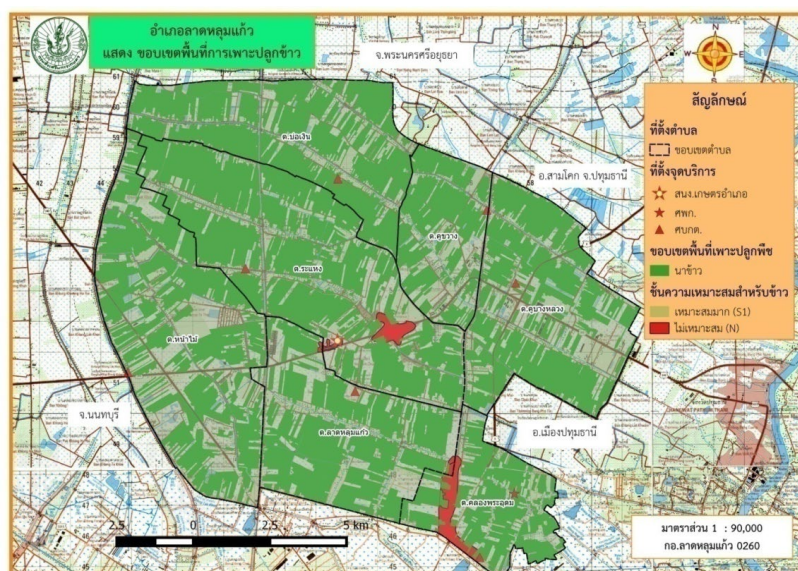
๓) พื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม

อำเภอลาดหลุมแก้ว มีพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๕๑,๗๑๓ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๕๑,๗๑๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ไม่มีพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) และพื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) (ตารางที่ ๓๐, ภาพที่ ๑๐)

ตารางที่ ๓๐ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ระแหง	๑๒,๐๘๘.๐๐	๐	๐	๐	๑๒,๐๘๘.๐๐
คูขวาง	๖,๑๘๖.๐๐	๐	๐	๐	๖,๑๘๖.๐๐
ลาดหลุมแก้ว	๖,๑๔๒.๐๐	๐	๐	๐	๖,๑๔๒.๐๐
บ่อเงิน	๓,๔๖๕.๐๐	๐	๐	๐	๓,๔๖๕.๐๐
คลองพระอุดม	๓,๓๐๔.๐๐	๐	๐	๐	๓,๓๐๔.๐๐
หน้าไม้	๘,๕๗๖.๐๐	๐	๐	๐	๘,๕๗๖.๐๐
คูบางหลวง	๘,๔๘๙.๐๐	๐	๐	๐	๘,๔๘๙.๐๐
รวม	๔๘,๒๕๐.๐๐	๐	๐	๐	๔๘,๒๕๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : Agri Map, ๒๕๖๘.

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

(๑) พันธุ์ ชนิดพันธุ์ข้าวที่เกษตรกรปลูกเป็นข้าวชนิดไม่ไวแสง ใช้เพาะปลูกทั้งฤดูนาปีและนาปรัง ส่วนใหญ่ ได้แก่ พันธุ์ที่สามารถสีเป็นข้าวขาว เช่น กข ๓๑ กข ๔๑ กข ๔๗ กข ๖๑ กข ๕๗ กข๘๕ พิษณุโลก ๒ ปทุมธานี ๑ และข้าวสี พันธุ์ไรซ์เบอร์รี่

(๒) การปลูก ส่วนใหญ่ใช้วิธีหว่านด้วยเครื่องพ่นเมล็ดข้าวหว่าน นอกจากนี้มีเกษตรกรบางส่วนใช้วิธีปลูกด้วยเครื่องหยอดเมล็ดข้าว และใช้เครื่องดำนา

(๓) ปุ๋ยและสารเคมี เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้ปุ๋ยเคมี โดยหว่าน ๑ ครั้งใน ๑ รอบการผลิต โดยครั้งที่ ๑ ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร ๔๖-๐-๐ อัตราประมาณ ๓๐ ก.ก./ไร่ หว่านหลังจากข้าวออก ๑๕ -๒๐ วัน และครั้งที่ ๒ ใช้สูตร ๑๖-๒๐-๐ อัตราประมาณ ๓๕ ก.ก./ไร่ หว่านก่อนที่ข้าวจะตั้งท้อง (อายุ ๖๐ วัน)

(๔) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าว โดยทั่วไปมีการใช้สารเคมีคุมกำเนิดและกำจัดวัชพืช ในช่วงข้าวออกประมาณ ๑๐ วัน และใช้สำหรับกำจัดวัชพืชบนคันนา มีการใช้สารป้องกันกำจัดโรคและแมลง

จำนวน ๒ – ๓ ครั้งตลอดการเพาะปลูก และใช้ฮอร์โมนพืชระหว่างที่ข้าวมีอายุประมาณ ๖๐ วันขึ้นไป อย่างไรก็ตาม เกษตรกรบางส่วนได้มีการนำสารชีวภัณฑ์ เช่น เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบิวเวอร์เรีย ฯลฯ มาใช้ในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูข้าวด้วย

(๕) เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว ผลผลิตข้าวทั้งหมดจำหน่ายให้โรงสีในรูปผลผลิตสด โดยไม่ได้มีการปรับปรุงคุณภาพหรือทำให้ความชื้นลดลง

(๖) เทคโนโลยีการจัดการน้ำ โดยการทำนาแบบเปียกสลับแห้ง (AWD) เพื่อลดการใช้คาร์บอนและประหยัดน้ำ

(๗) เทคโนโลยีปรับระดับดินด้วยเลเซอร์ (LLL) ช่วยให้พื้นที่นาเรียบเสมอกัน ประหยัดน้ำและปุ๋ย

(๘) โดรนการเกษตร ใช้หว่านเมล็ดพันธุ์ พ่นปุ๋ย และติดตามสุขภาพพืชผ่านระบบ Remote Sensing

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอลาดหลุมแก้ว มีการเพาะปลูกข้าว ๒ รอบเป็นหลัก ได้แก่ข้าวนาปี และข้าวนาปรัง โดยมีปฏิทินการเพาะปลูก (ตารางที่ ๓๑)

ตารางที่ ๓๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี				←						→		
ข้าวนาปรัง	←		→								←	→

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก ⇄ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

อำเภอลาดหลุมแก้วมีการผลิตข้าวในพื้นที่เขตชลประทานทั้งหมด การจำแนกรายการต้นทุนการผลิตโดยทั่วไปแล้วพบว่า เกษตรกรในพื้นที่อำเภอลาดหลุมแก้วมีต้นทุนการผลิตข้าว ต่อ ๑ รอบการเพาะปลูก จำนวน ๖,๔๐๐ บาท/ไร่ ซึ่งมีต้นทุนค่าเช่ารวมอยู่ด้วย (ตารางที่ ๓๒)

ตารางที่ ๓๒ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว ปี ๒๕๖๘ อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่	รายการต้นทุนการผลิต	มูลค่าเฉลี่ย (บาท)
๑	ค่าเตรียมดิน (ไถดะ ไถแปร ตีดิน)	๓๖๐
๒	ค่าเมล็ดพันธุ์	๔๘๐
๓	ค่าจ้างหว่านเมล็ดพันธุ์	๖๐
๔	ค่าสารเคมีคุมกำเนิดและกำจัดวัชพืช	๑๖๐
๕	ค่าจ้างพ่นสารเคมีคุมกำเนิดและกำจัดวัชพืช (๒ ครั้ง)	๑๒๐
๖	ค่าสารป้องกันกำจัดโรค - แมลง	๗๐๐
๗	ค่าจ้างพ่นสารป้องกันและกำจัดโรค - แมลง (๓ ครั้ง)	๑๘๐

ที่	รายการต้นทุนการผลิต	มูลค่าเฉลี่ย (บาท)
๘	ค่าปุ๋ยเคมี	(๑,๕๕๐)
	- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๑ สูตร ๔๖-๐-๐	๗๕๐
	- ใส่ปุ๋ยครั้งที่ ๒ สูตร ๑๖-๐-๐	๘๐๐
๙	ค่าจ้างใส่ปุ๋ย (๒ รอบ)	๑๒๐
๑๐	ค่าฮอร์โมนพืช	๑๐๕
๑๑	ค่าจ้างพ่นฮอร์โมนพืช	๖๐
๑๒	ค่าน้ำมันสำหรับเครื่องจักรกล (แทรกเตอร์/สูบน้ำ)	๗๐๐
๑๓	ค่าจ้างเกี่ยว	
	- ค่ารถเกี่ยว	๓๐๐
	- ค่าน้ำมันรถเกี่ยว (๒.๕ ลิตร/ไร่ ลิตรละ ๓๐ บาท)	๗๕
๑๔	ค่าขนส่ง	๑๓๐
๑๕	ค่าเช่า	๑,๐๐๐
๑๖	ค่าบริการต่างๆ	๓๐๐
รวม		๖,๔๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

(๑) วิธีตลาดข้าวของอำเภอลาดหลุมแก้ว มีดังนี้ (ภาพที่ ๑๑)

- การจำหน่ายข้าวทั่วไป เกษตรกรจะเลือกจำหน่ายผลผลิตกับโรงสี มีทั้งจำหน่ายด้วยตนเองโดยให้โรงสีกำหนดราคาตามความชื้นและสิ่งเจือปน และการให้ผู้รับซื้อมาตีราคาก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตโดยการตกลงราคาตามราคาข้าว ณ ช่วงเวลานั้น คิดเป็นร้อยละ ๙๗

- การจำหน่ายเมล็ดพันธุ์ข้าว เกษตรกรจะดูแล ตัดข้าวปน โดยจะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นกว่าการลงทุนปลูกข้าวตามปกติ แต่จะได้ราคาซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวจากแหล่งที่รับซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวสูงกว่าราคาข้าวปกติ ๑,๐๐๐ - ๑,๕๐๐ บาท/ตัน คิดเป็นร้อยละ ๒.๙๘

- การแปรรูปข้าวเพื่อบริโภค เกษตรกรมีการปลูกข้าวสำหรับบริโภค เช่น ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าว กข ๔๓ ข้าวปทุมธานี ๑ และแปรรูปบรรจุจำหน่ายด้วยตนเองทั้งข้าวกล้อง และข้าวขาว คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๒

ภาพที่ ๑๑ แผนภูมิแสดงวิธีการตลาดข้าว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

แหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวของอำเภอลาดหลุมแก้ว จำนวน ๖ แห่ง (ตารางที่ ๓๓)

ตารางที่ ๓๓ แสดงข้อมูลแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวของอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ชื่อโรงสี	ตำบล	กำลังการแปรรูป/วัน (ตัน/ข้าวเปลือก)	กำลังการแปรรูป/ปี (ตัน/ข้าวเปลือก) (๒๐๐ วัน)
ไทยวัฒนสิน ไรซ์ มิลล์	หน้าไม้	๖๐	๑๒,๐๐๐
ไทยเจริญ ๒	ลาดหลุมแก้ว	๑๐	๒,๐๐๐
หจก.โรงสีเอกปทุม	หน้าไม้	๕๐๐	๑๐๐,๐๐๐
บ.โรงสีข้าวแสงประทีป ๑๙๗๗ จก.	หน้าไม้	๖๐	๑๒,๐๐๐
บจก.โรงสีแสงทองวัฒนา	หน้าไม้	๒๕	๕,๐๐๐
บ.วิงออนไรซ์ เทรดดิ้ง จก.	ระแหง	๙๕	๑๙,๐๐๐
รวม		๗๕๐	๑๕๐,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๘.

๖) ข้อมูลเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้อง

- อำเภอลาดหลุมแก้ว มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตข้าว ที่มีความโดดเด่น ดังนี้ (ตารางที่ ๓๔)

ตารางที่ ๓๔ แสดงข้อมูลเกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี

ที่	ชื่อ-สกุล	หมู่	จำนวน (ราย)	ตำบล	อำเภอ
๑	เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๕	๒	หน้าไม้	ลาดหลุมแก้ว
๒	เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๑	๑	คลองพระอุดม	ลาดหลุมแก้ว
๓	เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๖	๑	คลองพระอุดม	ลาดหลุมแก้ว
๔	เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๓	๑	ลาดหลุมแก้ว	ลาดหลุมแก้ว
๕	เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๙	๒	คูบางหลวง	ลาดหลุมแก้ว
๖	เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตข้าว	๙	๑	ระแหง	ลาดหลุมแก้ว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว, ๒๕๖๙.

- องค์การเกษตรกรที่เกี่ยวข้องในสินค้าข้าว ของอำเภอลาดหลุมแก้ว ได้แก่

- ๑) กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว
- ๒) กลุ่มแปลงใหญ่ข้าว ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว
- ๓) ศพก.เครือข่าย ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลคูบางหลวง อำเภอลาดหลุมแก้ว
- ๔) ศพก.เครือข่าย ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว
- ๕) ศพก.เครือข่าย ศูนย์เรียนรู้การแปรรูปข้าว ตำบลหน้าไม้ อำเภอลาดหลุมแก้ว
- ๖) ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลลาดหลุมแก้ว อำเภอลาดหลุมแก้ว

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๕ การวิเคราะห์ Supply chain (สินค้าหลัก ข้าว)

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	- มีพื้นที่ที่เหมาะสมในการเพาะปลูกข้าวในชั้นความเหมาะสมที่ S๑ - เส้นทางคมนาคมสะดวกต่อการขนส่ง	- มีแหล่งรับซื้อผลผลิตข้าวเพียงพอในพื้นที่	- มีประสิทธิภาพในการขนส่งสินค้า เนื่องจากอยู่ใกล้จากแหล่งรับซื้อข้าว
	ปัญหา Pain point	- เกิดภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วมภัยแล้ง - ดินเสื่อมคุณภาพ - ผลผลิตได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ เช่น โรคและแมลงศัตรูพืช	- แหล่งรับซื้อข้าวส่วนใหญ่เป็นโรงสี เอกชน พ่อค้าคนกลาง ทำให้ถูกกดราคา	- มีการแข่งขันสูงในตลาดต่างประเทศ เช่น อินเดีย เวียดนาม ทั้งในด้านปริมาณผลผลิตและสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	- ส่งเสริมเกษตรแม่นยำ - ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน - พัฒนาระบบการจัดการน้ำ - ส่งเสริมการทำเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มสหกรณ์ - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง - ส่งเสริมการทำเกษตรคาร์บอนต่ำ	- พัฒนาเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ระดับการผลิตถึงผู้บริโภค เพื่อลดการแข่งขัน
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	- เกษตรกรส่วนใหญ่มีประสบการณ์ มีความเชี่ยวชาญในการทำนาสูง แต่มีข้อจำกัดด้านอายุ และกำลังกาย เนื่องจากมีอายุเฉลี่ยประมาณ ๖๐ – ๗๐ ปี	- ผู้รวบรวมผลผลิตข้าวหลัก คือ พ่อค้าคนกลาง และ โรงสีข้าวเป็นหลัก เกษตรกรไม่มีอำนาจต่อรอง	- ผู้จัดจำหน่ายสินค้าหลักคือบริษัทเอกชน และกระจายสินค้าข้าวไปทั้งในและต่างประเทศ โดยมีอำนาจในการกำหนดราคาตลาด
	ปัญหา Pain point	- เกษตรกรส่วนใหญ่สูงอายุ - เกษตรกรขาดทักษะบริหารต้นทุนและการตลาด - เกษตรกรมีกระบวนการผลิตที่ไม่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่นการเผาตอซังและฟางข้าว	- เกษตรกรไม่มีอำนาจในการต่อรองราคา - ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม - กระบวนการผลิตยังไม่ได้มาตรฐาน	- เกษตรกรไม่มีอำนาจในการกำหนดราคาสินค้า - ความต้องการบริโภคสินค้าเปลี่ยนไปเป็นในรูปแบบเพื่อสุขภาพ เช่น ข้าวอินทรีย์ หรือสินค้าเกษตรคาร์บอนต่ำ

	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	- พัฒนากิจกรรม YSF เพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่หันมาทำการเกษตร - ส่งเสริมทักษะการบริหารต้นทุนและการตลาดให้แก่เกษตรกร - ส่งเสริมเทคโนโลยีที่เท่าทันต่อสภาพภูมิอากาศ	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มแปลงใหญ่ให้มีความเข้มแข็ง เพื่อมีอำนาจต่อรอง และส่งเสริมการทำตลาดออนไลน์ - ควบคุมการระบวงการผลิตให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน	พัฒนาเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ระดับการผลิตถึงผู้บริโภค คือการส่งเสริมทำตลาดขายตรง - พัฒนาสินค้าข้าว เพื่อสุขภาพ เช่น ข้าวอินทรีย์
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	- มีพันธุ์ข้าวหลากหลาย เช่น กข ๓๑ กข ๔๑ กข๕๗ กข ๖๑ - คุณภาพข้าวไม่สม่ำเสมอเนื่องจากพบปัญหาข้าววัชพืชปนเปื้อน - ต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง	ผลผลิตข้าวส่วนใหญ่ขายสดในรูปข้าวเปลือก ๙๐% มีการแปรรูปเป็นข้าวสารเพียง ๑๐%	มีการผลักดันให้ได้มาตรฐาน GAP เพื่อยกระดับสินค้า
	ปัญหา Pain point	- ข้าวมีการปนเปื้อนพันธุ์ - ต้นทุนการผลิตสูง - ขาดการรับรองมาตรฐาน - สินค้าข้าวส่วนใหญ่ยังไม่เป็นคาร์บอนต่ำ	- สินค้าไม่มีความหลากหลาย เนื่องจากเน้นการขายสดในรูปข้าวเปลือก	- มีการแข่งขันของสินค้าค่อนข้างสูง
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้ แก้ปัญหา	- ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว - ส่งเสริมมาตรฐานการผลิต GAP - ส่งเสริมการผลิตข้าวคาร์บอนต่ำ	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อเพิ่มมูลค่าข้าว เช่น สีเป็นข้าวสาร และกลุ่มผลิตข้าวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	- ส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้า เช่น GI หรือการตรวจสอบย้อนกลับได้ - มีศักยภาพในการส่งออกของข้าวคาร์บอนต่ำในตลาดต่างประเทศ

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๖ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิต
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า
๓. แนวทางการพัฒนา	ยกระดับการผลิต ภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และบริการให้มีมูลค่าสูงได้มาตรฐานสู่ตลาดโลก
๔. หลักการและเหตุผล	ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ดำเนินงานในลักษณะบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อม ไปกับการร่วมมือร่วมใจของเกษตรกรที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มในการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อปรับเปลี่ยนผลิตภาพการผลิตให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการ และเพื่อปรับตัวบรรเทาผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโลกส่งเสริมให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร สร้างความสัมพันธ์แบ่งปันข้อมูลข่าวสารกับชุมชนสถาบันรวมทั้งเป็นการดูแลเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรขนาดเล็ก ต่างคนต่างทำ และมีรายได้น้อยให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดิน สามารถบริหารจัดการร่วมกันมีการรวมกันซื้อปัจจัยการผลิตและรวมกันขายผลผลิตใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์/เครื่องจักรกลร่วมกันได้อย่างคุ้มค่าส่งผลให้ต้นทุนการผลิตลดลง มีกระบวนการกลุ่มที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและง่ายต่อการเข้าถึงการส่งเสริมสนับสนุนจากภาครัฐทั้งด้านองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆแหล่งทุน มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการผลิต มีช่องทางการตลาดรองรับและสามารถเชื่อมโยงกับผู้ประกอบการนำไปสู่การพัฒนาตลาดให้กว้างขวางและหลากหลายยิ่งขึ้น มีการผลิตที่ได้คุณภาพมาตรฐาน และมีการปรับปรุงแบบการผลิตให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น สภาพอากาศ เทคโนโลยี การตลาดการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน ๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ ๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) จำนวน ๑๐ ราย ๒) เกษตรกรจำนวน ๓๐ ราย ได้รับการถ่ายทอดความรู้ ในการพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เชิงคุณภาพ ๑) เกษตรกรได้รับการพัฒนาระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ พัฒนาทักษะ สามารถลดต้นทุนการผลิตมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น ผลผลิตมีคุณภาพและมีมูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอลาดหลุมแก้ว
๘. กิจกรรมหลัก	๑) ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรเพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP จำนวน ๑๐ ราย ๒) ติดตามให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจประเมินแปลงเบื้องต้น จำนวน ๑๐ ราย/แปลง ๓) อบรมเกษตรกร โดยวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ จัดทำแผนการผลิตแบบรวมกลุ่ม ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต พัฒนาระบบบัญชีต้นทุน และวิเคราะห์ผลตอบแทน และการเชื่อมโยงตลาด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอ
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ตุลาคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๒๐,๐๐๐ บาท จากกรมส่งเสริมการเกษตร, องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑) พื้นที่การเกษตรได้รับการพัฒนาส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ จำนวน ๑ แปลง ๒) เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) จำนวน ๑๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑) เกษตรกรในพื้นที่แปลงใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สินค้าเกษตรมีคุณภาพและได้รับมาตรฐาน สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร ๒) เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (GAP) ร้อยละ ๙๐ สามารถเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐานสินค้า

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยุทธศาสตร์จัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองให้น่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม
๔. หลักการและเหตุผล	ด้วยปัญหาหมอกควันและมลพิษทางอากาศในปัจจุบัน ซึ่งส่วนหนึ่งมีสาเหตุมาจากการเผาในที่โล่งในพื้นที่การเกษตร ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เศรษฐกิจของประเทศ และสิ่งแวดล้อมโดยรวม อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อการทำการเกษตรทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และผลผลิตลดลง ทั้งนี้พื้นที่การเกษตรในอำเภอลาดหลุมแก้วส่วนใหญ่เป็นนาข้าว ซึ่งยังมีการเผาฟางข้าวอยู่ และเล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีการส่งเสริม "การหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร" เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกแก่เกษตรกรให้ตระหนักถึงผลกระทบจากการเผา พร้อมส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรในการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเหมาะสมและคุ้มค่า อย่างไรก็ตาม เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้และระบบบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้อย่างเป็นระบบ ทำให้มีการเผาทำลายวัสดุเหล่านี้ โดยไม่เกิดประโยชน์ ทั้งที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การไถกลบเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน การผลิตปุ๋ยหมักวัสดุปลูก เชื้อเพลิงชีวมวล หรือการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สร้างมูลค่าเพิ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตร และสร้างรายได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรให้กับชุมชนไทยสู่ระบบเศรษฐกิจสีเขียวอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อลดการเผาในพื้นที่การเกษตรผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ๒. เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรอย่างเป็นระบบและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ๓. เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้จากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	เชิงปริมาณ : เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๐๐ ราย เชิงคุณภาพ : ร้อยละของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีการสร้างรายได้จากเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ร้อยละ ๖๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอลาดหลุมแก้ว
๘. กิจกรรมหลัก	๑. จัดเวทีสร้างการรับรู้ถึงผลกระทบจากการเผา ๒. การถ่ายทอดเทคโนโลยี สาธิต การฝึกปฏิบัติ ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการพัฒนาเชิงพื้นที่ โดยบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ตามบทบาทหน้าที่และภารกิจ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและความเข้าใจ โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่อง การไถกลบตอซังฟางข้าว การทำปุ๋ยและวัสดุปลูกจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร การผลิตพลังงานทดแทน เช่น เชื้อเพลิงอัดแท่ง การแปรรูปเพิ่มมูลค่า เช่น เพาะเห็ดฟาง

๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	ธันวาคม ๒๕๖๙ – พฤษภาคม ๒๕๗๐
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท กรมส่งเสริมการเกษตร ,องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๐๐ ราย
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	ร้อยละ ๖๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมอบรม มีการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๗ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการระบบ ส่งเสริมเกษตรแบบ แปลงใหญ่เพื่อปรับ เพิ่มผลผลิตการ ผลิต	- เกษตรกร ๓๐ ราย ในการ พัฒนาระบบ ส่งเสริม การเกษตรแบบ แปลงใหญ่ - เกษตรกร ๑๐ ราย ในการ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร (GAP)	๑) ถ่ายทอดความรู้ให้ เกษตรกรเพื่อเข้าสู่ ระบบมาตรฐาน GAP และติดตามให้ คำปรึกษาแนะนำและ ตรวจประเมินแปลง เบื้องต้น จำนวน ๑๐ ราย/แปลง ๒) อบรมเกษตรกร ๓๐ ราย โดยวิเคราะห์ ศักยภาพพื้นที่ จัดทำ แผนการผลิตแบบ รวมกลุ่ม ถ่ายทอด เทคโนโลยีและ นวัตกรรมการผลิต พัฒนาระบบบัญชี ต้นทุนและวิเคราะห์ ผลตอบแทน และการ เชื่อมโยงตลาด	๑) พื้นที่การเกษตร ได้รับการพัฒนา ส่งเสริมเกษตรแบบ แปลงใหญ่ จำนวน ๑ แปลง ๒) เกษตรกรได้รับ การถ่ายทอดความรู้ ด้านการพัฒนา คุณภาพมาตรฐาน สินค้าเกษตร (GAP) จำนวน ๑๐ ราย	เกษตรกรที่ได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ด้าน การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานสินค้า เกษตร (GAP) ร้อย ละ ๙๐ สามารถเข้าสู่ ระบบการรับรอง มาตรฐานสินค้า	เกษตรกรในพื้นที่แปลง ใหญ่มีการรวมกลุ่มผลิต สินค้าเกษตรตาม แนวทางระบบส่งเสริม เกษตรแปลงใหญ่ โดยมี ส่วนร่วมในกระบวนการ ดำเนินงานที่เน้นการลด ต้นทุนการผลิต การเพิ่ม ผลผลิต มีตลาดรองรับ ภายใต้การบริหารจัดการ ที่ดี สินค้าเกษตรมี คุณภาพและได้รับ มาตรฐาน สามารถเพิ่ม ศักยภาพในการแข่งขัน สินค้าเกษตรและสร้าง ความเข้มแข็งให้ เกษตรกร	กรม ส่งเสริม การเกษตร , องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น	๒๕๗๐

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริม การเกษตรที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม	เกษตรกร จำนวน ๑๐๐ ราย	๑. จัดเวทีสร้างการ รับรู้ถึงผลกระทบจาก การเผา ๒. การถ่ายทอด เทคโนโลยี สาธิต ฝึก ปฏิบัติ ถ่ายทอดองค์ ความรู้ เทคโนโลยี เพื่อ เสริมสร้างศักยภาพ การพัฒนาเชิงพื้นที่ เช่น การเฝ้าติดตาม ฟางข้าว การทำปุ๋ย และวัสดุปลูกจากวัสดุ เหลือใช้ทางการเกษตร การผลิตพลังงาน ทดแทน เช่น เชื้อเพลิง อัดแท่ง การแปรรูป เพิ่มมูลค่า เช่น เพาะ เห็ดฟาง	เกษตรกรได้รับการ ถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๑๐๐ ราย	ร้อยละ ๖๐ ของ เกษตรกรที่เข้าร่วม อบรม มีการบริหารจัดการ วัสดุเหลือใช้	ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การทำเกษตรแบบ ดั้งเดิมสู่การทำเกษตรที่ เท่าทันต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถถ่ายทอด ความรู้ให้กับคนในชุมชน เกิดความตระหนัก สามารถนำไปใช้ ประโยชน์เกิดรายได้เพิ่ม เข้าสู่ครัวเรือนเกษตรกร ร้อยละ ๒๐	กรม ส่งเสริม การเกษตร , องค์กร ปกครอง ส่วน ท้องถิ่น	๒๕๗๐

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. ๒๕๖๙. **Agri – Map**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙. จาก <https://agri-map-online.moac.go.th/>.
- กรมส่งเสริมการเกษตร. ๒๕๖๙. **การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙. จาก https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. ๒๕๖๗. **สารสนเทศกรมส่งเสริมสหกรณ์**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙. จาก <https://cpd.go.th/information-cpd/info-data-cpd.html>.
- สำนักงานเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว. ๒๕๖๘. **ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรอำเภอลาดหลุมแก้ว**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙.
- _____. ๒๕๖๘. **แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ อำเภอลาดหลุมแก้ว ปี ๒๕๖๖ – ๒๖๗๐**.
- สำนักงานประมงอำเภอลาดหลุมแก้ว. ๒๕๖๙. **ข้อมูลด้านประมงอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙.
- สำนักงานปศุสัตว์อำเภอลาดหลุมแก้ว. ๒๕๖๘. **ข้อมูลพื้นฐานด้านปศุสัตว์อำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. ๒๕๖๘. **รายได้ รายจ่าย หนี้สินของครัวเรือนเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๘**. สืบค้น ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙. จาก www.nso.go.th.
- อำเภอลาดหลุมแก้ว. ๒๕๖๖. **แผนพัฒนาอำเภอลาดหลุมแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ฉบับทบทวน ปี พ.ศ. ๒๕๖๕**.